

ОСОБЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО КАБІНЕТУ ГАРАНТА ОСВІТНІХ ПРОГРАМ В СИСТЕМУ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Прокоф'єва О. О.

*кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології*

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

Прокоф'єва О. А.

*старший викладач кафедри біології людини і екології
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Запоріжжя, Україна*

Система освіти України з 24 лютого 2022 р. функціонує в екстремальних умовах. Триваюча збройна агресія російської федерації проти України спричинила загрозу життю та здоров'ю всіх громадян України. Перед системою освіти постали завдання, що потребують негайного розв'язання та які в мирний час ніколи не були б такими нагальними, а саме: безпека функціонування закладів освіти, організація якісного освітнього процесу та ефективної комунікації суб'єктів освітнього процесу в умовах воєнного стану, післявоєнна реінтеграція й багато інших. Потреба підготовки професійних кадрів в умовах війни вимагає нагальної реорганізації процедур забезпечення належного рівня організації освітнього процесу, збереження демократичних освітніх векторів Євроінтеграції для значного підвищення конкурентоспроможності ЗВО. Вхідження України до Європейського простору вищої освіти вимагає не лише реформування власне вищої освіти відповідно до рекомендацій, сформульованих у Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості (ESG-2015)¹, а й свідомого ставлення освітянської спільноти до цих процесів [3]. Серед учасників акредитаційного процесу ключову роль від закладу вищої освіти відіграє гарант освітньої програми (вперше виокремлюється в контексті якості освітніх програм у Положенні про акредитацію освітніх програм, затверджене 11 липня 2019 р. наказом Міністерства освіти і науки України № 977). Гарант освітньої програми виконує важливі організаційні та комунікативні функції, а також координує освітню

діяльність за програмою. Особливої актуальності питання залученості гаранта освітньої програми до її формування набуває у зв'язку з нинішнім етапом становлення систем внутрішнього забезпечення якості у більшості закладів вищої освіти та невизначеністю чіткого функціоналу гаранта ОП у межах цієї системи [1]. Гарант освітньої програми інтерпретується як первинний суб'єкт управління. Від рівня забезпечення належними організаційними, інформаційними та технічними засобами науково-педагогічного працівника, що координує і скеровує діяльність інших суб'єктів реалізації освітніх програм ЗВО, залежить ефективність і результативність цих процесів, тому надзвичайно важливим є інструментарій, розроблений ЗВО для виконання функціональних обов'язків Гаранта [5].

Інноваційна сутність впровадження електронного кабінету Гаранта освітньої програми на платформі <http://icc.mdpu.org.ua/> забезпечує:

- створення умов для якісно вищого рівня організації і координації діяльності всіх суб'єктів освітнього процесу в умовах війни за допомогою онлайн-технологій;

- актуалізацію змісту освітньої програми з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту в умовах війни, тимчасової окупації територій та процесів деокупації за допомогою онлайн-технологій;

- використання досвіду впровадження аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм дистанційними засобами в умовах війни за допомогою онлайн-технологій.

Актуальність та важливість розробки і впровадження електронного кабінету Гаранта освітньої програми в умовах повномасштабної війни з урахуванням існуючих тенденцій існування тимчасово переміщених ЗВО зумовлюється:

- потребою кардинальних змін для забезпечення ефективної діяльності освітнього закладу;

- потребою студентів, викладачів і роботодавців швидко адаптовуватися, інтегруватися до нових умов, професійних та життєвих обставин;

- готовністю працівників закладу до імплементації креативних організаційних технологій підвищення рівня взаємодії суб'єктів освітнього процесу в університеті;

- необхідністю створення ефективних умов до повноцінної діяльності в умовах війни та тимчасової окупації, оптимізації процесів подальшої самоосвіти здобувачів та ефективності застосування ними отриманих знань на практиці.

Розробка і впровадження електронного кабінету Гаранта освітньої програми створює умови для значного підвищення конкурентоспроможності сучасного ЗВО шляхом:

- підвищення координації діяльності всіх суб'єктів впливу освітньої діяльності та забезпечення ефективного освітнього процесу в Університеті.

- оптимізації інформаційного забезпечення освітньої програми;

- вдосконалення змісту практичної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються на освітній програмі;

- здійснення зворотного зв'язку з роботодавцями, випускниками з метою залучення їх до моніторингу, періодичного перегляду і удосконалення освітніх програм;

- контролю за своєчасним розміщенням на офіційному веб-сайті Університету інформації щодо реалізації освітньої програми;

- контролю за дотриманням академічної доброчесності при реалізації освітньої програми.

- координації заходів, спрямованих на просування освітньої програми на ринку освітніх послуг відповідно до актуальних потреб ринку праці, програм міжнародної академічної мобільності;

У післявоєнний період відбудови освітньої системи ЗВО впровадження розробки Електронного Кабінету Гаранта дозволяє забезпечити системне узгодження діяльності суб'єктів процесу здобуття освіти в ЗВО зі «Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, ухваленими на Міністерській конференції 14-15 травня 2015 року» [2].

В довготривалій перспективі координація діяльності суб'єктів освітнього процесу в ЗВО та її інформаційне забезпечення, здійснювані Кабінетом Гаранта, закладає міцні підвалини:

- громадської взаємодії щодо актуалізації змісту освітньої програми з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальностей, відповідних ринків праці, галузевих та регіональних контекстів, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм;

- оновлення змісту освітніх компонентів з урахуванням вимог студентоцентрованого підходу, принципів академічної свободи, на основі наукових досягнень і сучасних соціальних практик розвинених демократичних спільнот.

Провідним напрямом реінтеграції та розвитку тимчасово переміщених університетів є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, персоналізованість, доступність та ефективність

багатовекторної суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу (гарантів освітніх програм, викладачів, здобувачів, стейкхолдерів) [4].

В умовах розбудови інституційної спроможності сучасного ЗВО запровадження електронного кабінету гарантів освітніх програм сприяє:

1. забезпеченню внутрішньої комплементарності інституційної системи, тобто узгодженість внутрішньо вузівських структур та інституцій щодо модернізації освіти та підвищення якості надання освітніх послуг з урахуванням тенденцій євро інтеграційних процесів у системі вищої освіти. В процесі реалізації відповідного вектору необхідним є консолідація внутрішньої діяльності інституційних центрів з гарантами, що орієнтована на можливість вирішення довгострокових завдань збереження конкурентноздатності ЗВО на ринку освітніх послуг;

2. забезпечення зовнішньої комплементарності інституційної системи, тобто стимуляція розвитку регіонального та міжнародного міжвузівського співробітництва, розширення можливостей мобільності суб'єктів освітнього процесу, розвиток інтернаціоналізації за рахунок розширення можливостей освітніх дистанційних технологій, підпорядкування освітнього процесу адаптивним потребам та можливостям користувачів.

Література:

1. Єременко О., Бутенко А. Правовий статус, професійний та демографічний портрет гаранта освітньої програми. *Юридичний журнал «Право України»*. 2021. 2. С. 171-185.

2. Фініков Т.В., Терещук В.І. Розвиток систем внутрішнього забезпечення якості в українських закладах вищої освіти. Аналітичний звіт. Київ: Ваіте, 2020. 58 с.

3. ESG . Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. Brussels, Belgium. 2015. Режим доступу: http://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

4. Helesh A. Some features of the organizational activities of the guarantor of the educational program. *Theory, science and practice: Abstracts of III International Scientific and Practical Conference*. 2020. 255 p.

5. Velychko O., Velychko L., Khalatur S., Roubík H. A guarantor in the quality management system of educational programs: a case of Ukrainian universities. *Problems and Perspectives in Management*. 2020. 18 (4). P. 153